

Czíslo 35.
27. augusta.

Bonhaj Bóh!

Lětník 21.
1911.

Sy-li spěwaš,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će

SSerbiske njedželiske lopjeno.

Wudawa żo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczhchcerni w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedplatu 40 np. dostacż.

11. njedžela po ſvjatej Trojizj.

Žap. ſt. 10, 25—33.

Tačo mějachu fchesczijanske ſhromadžisny po Pawołowym wobroczenju počoj a žo tvarjachu, pochodži japoſchtoł Pětr nowoſaložene gmejny, so by je widział a poſylnioval. Na tuthm ſwojim viſitaziskim pucžowanju bu wón mjes druhim tež wot Božeho Ducha ſ wobroczenju romſkeho hejtmana Korneliuſa do Žesarije wołany, fotryž jeho tam ſwojimi pschiwusnymi a pscheczelemi wocžakowasche. Pětr, do jeho domu ſaſtupiwschi, hnydom prawe ſłowo namaka ſa wſchě tudy ſhromadžene dusche, fotrež běchu počne wutrobneho žedženja po fchesczijanskim ſbožu. O to běſhe wulžy požohnowana domjaza Boža ſlužba! Wotwižowasche tole žohnowanje jeno wot předarja, kif tam wuſtupi? Wot jeho poſkluſhnoſeze napschecziwo Božej pschitafni (ſcht. 29), wot ponížnoſče, ſ fotrejž žo wón pocžesžowanja, jemu wopokaſaneho, wſdawasche (ſcht. 26), a wot jeho ſcheročo-wutrobiteje miłosće, fotruž wón ſ wuraſej pschinjeſe (ſcht. 28)? Ach, to wſchitko budžishe bjes-płodne bylo pschi pobrachowanju praweje pschijimnoſeze na stronje poſkluharjow, njebudžichu woni ſa wěrnoſežu žedžili a hotowi byli, žo temu, ſchtož Pětr pschinjeſe, zyle klonjeſe. Daj ſebi to ſ temu ſa pokas ſlužicž, tač moža twoje Bože ſlužby žo ſ požohnowanym ſežinicž. Kunje tač wjele, taž wot předarja, pschi tym tež wot tebje wotwižuje.

Korneliuſ běſhe ſe ſwojim zylým domom bohabojaſny proſelyt, fotryž žo, taž to w 2. ſchtucžy nasheho ſtawa

rěka, „ſtajne ſ Bohu modlesche“. Hłowne wopſhijecze jeho modlitwów bě wěſcze to, ſo chył Bóh jeho roſhwęcžicž a jemu počnu wěrnoſež ſpōſnacž dacž. S dobowm žo wón prózowasche, niz jeno pschiſkluſhnoſeze ſwojego powołania ſwěru dopjelnjowacž, ale tež hewak dobroty czinicž a ſmilne dary wudželecž. Tehodla Bóh psches jeneho jańdžela, kif jemu pschipowjedasche, ſo ſu jeho modlitwy wuſklyſhane a jeho jałmožiny w Božim pomjatku, jemu porucži, ſo by ſ Pětrej do ſoppy pójſkał a jeho ſ ſebi dał pschiūcž, wot kotrehož dalsche roſwuežowanje doſtanje. Korneliuſ běſhe tule porucžnoſež bjes komdženja wuwjedł. Nětko tu czaž bě, ſo móžeſche Pětr ſ njemu dónicž. S kafkej napjatoscu Korneliuſ ſ ſnjewomu pójſkej napschecziwo hladasche! Teho radoſež nad tym, ſo ſměje wón nětko bórſy počne ſwětło, běſhe tak wulſa, ſo wón ſwoje pschiwusniſtwo a pscheczelſtwo ſ ſebi pscheproſy; wón ſebi pscheczesche, ſo by žo wono teje hnady, fotruž wón ſa ſebje wocžakowasche, tež dželomne ſežiniſo. — Njebyhu naſche Bože ſlužby wjele płodniſche byłe, bychu-li wſchitz, kif žo na nich wobdzeluja, w tym ſamym ſniuts-kownym poſtajenju byli taž Korneliuſ? Ale tač mnosy do zyrfwe pschitahdžequ, fotſiž na domjazu modlitwu ſabhywaju, fotrymž wo poſnacze wěrnoſeze ſ zyla khotnje czinicž njeje, a fotſiž ſakomdžuju, žo we ſwojej biblij ſobhoniſecž! To žadyn džiw njeje, hdźż tajžy w Božim domje ſymlni wostawaju a proſdni ſ njeho khotđa. Pschetož Bože ſłowo žada pschede wſchém pschijimnu wutrobu. Hdžež tajke wutroby ſu, fotrež woprawdże po Božej hnadže žedža, tam

budże hospodař, kaž Korneliuš, tých ſwojich wſchědneje wokoło Božeho ſłowa ſhromadzowac̄ a ſo na njedželu jako ſkładnoſć ř hľubſchemu ſaloženju do wěrnoſće wjeſelic̄, a potom njebudže předowanje wěſcze bjes ploda, ale budže wěru, luboſć a nadžiju we wutrobach množic̄.

Jako Pětr pschiindže, jemu Korneliuš ſt nohomaj padže — niz, ſo by ſo ſt njemu modlit, pschetož ſo cžlowiekej žana bójſka cžesc̄ njebluſcha, bě jemu dawno jaſne; tola pak wón w Pětru Božeho póžla widžesche a ménjeſche teho dla, jemu woſebite pocžesčowanje winojty byc̄. Pschetož bě tež tak hishcze ſtrach ſa njeho, ſo wón nad cžlowiekom teho, kíž běſche jeho póžlał, wróčzo ſtaji. Teho dla dyrbjesc̄ jemu Pětr wobarač. S tým pak, ſchtož Korneliuš dale praſeſche, běſche japoſchtow zyle pſches jene. Pschetož lěpſchu ſmyſlenoſć dýzli tu, kótruz Korneliuš ſi tými ſłowami woſjewi: „Nětk ſmý my wſchitzu tudy pſched Božim wobliczom, ſo býchmy ſlyſcheli wſchitko, ſchtož tebi je wot Boha roſkasané“, njemóžesche ſebi wón ſa ſwoje póželſtwo pſchec̄; a my móžemy temu jeno pſchihloſčewac̄, hdyž je něchtó wo tychle ſłowach prajíl, ſo dyrbjale ſo wone na wſchě zýrkwine durje a kletki pojſnyc̄, ſo ludžo ſabyli njebydu, cžehodla ſu w Božim domje. Derje tebi, pſchihadžesč-li ty do zýrkwe, ſo by ſi Božim ſłowom zýrobu ſa ſwojeho ſniutſkowneho cžlowieka doſtaſal, kótruz je ſa wěčnoſć ſtworjeny a pod wſchelakimi ſphtowanymi tuteho žiwenja w ſtrache, ſo ſtradač a ſwój ſamér njodozpic̄.

Dyrbi tebi twoje ſemſchihodženje ſe žohnowanjom byc̄, dha wſcho pſchijimaj, ſchtož ſo cži w Božim mjenje předuje. Korneliuš bě wot wſchěho ſpočatka roſkudžený, wſcho pſchijec̄, ſchtož Pětr jako Boži požoł pſchinjeſe. Njemyſl tak, kaž to bohužel mnosy cžinja: haj, na te žiweniſke prawidla, kótrež w zýrkwi doſtaſam, chzu ja ſedžbowac̄, ale ſchtož tam wo Božich potajnſtwach ſlyſchu, to mje mało ſtara; jako najſnamjeniteho mjeſe wſchěmi cžlowiekami chzu ſebi Jeſuſa rad předowanac̄ dac̄, tola hac̄ je wón, kaž praja, Boži ſsyn, to jako njedopokaſane woſtajam, kaž ſyła wſcho, ſchtož ſo ſi mojim roſomem njeſnjeſe — ně: ſchtož je w předowanju cžlowiſke ſłowo, to ſměſch drje wot poſkaſowac̄ a roſkudžec̄, tola pſched tym, ſchtož je w ſwiatym piſmje ſaložene, dyrbjich ſo ſkonjeež a njeſměſch na tym mudrowac̄. Tu płaczí, ſo tón, kótruz wſchitko nochze, nicžo njedostanje. Pýtaſch ty pak teho Knjesa ſi zyle wutrobu a ſe ſprawnej poſkornosc̄, dha cži wón tež njepožohnowanemu wot ſwojeho woblicza hic̄ njeda.

F.

Kak bu zýrkej polna.

Do woſadu L. běſche ſo w běhu ſet njezýrkwiſka myſl ſi wobžaromnej hymnoſću napſchecžiwo Božemu ſłowu ſakorjeniſka. Duž ſhromadži ſo jedyn wjecžor liežba bohabojaſných zýrkwiſkých mužow wokoło ſwojeho fararja a wuradžowaſche, ſchto mělo ſo cžiniež, ſo by ſo we woſadu Boža ſlužba ſaſo ſlepje woſhtowala. Sedyn da tu, druhi tamnu radu.

Skónčnje poſběže ſo ſtary B. a džesche: „To ſlepje njebudže, jeli wſchitzu ludžo w naſchej woſadze, kotsiž Bože ſłowo hishcze ſluju, knjesej fararjej njeponhaju; my ſmý hac̄ dotal jemu ſhamemu wós cžahnyčz dali; wot dženža ſem chzemý ſobu cžiſchczež; kóždu ſi dotalných ſemſchihodžerjow dyrbí bližſchu njedželu hishcze jeneho ſobupſchitwjeſc̄; my běhamy wokoło a jím to prajimy.“

Tale rada ſo poſchitkownje ſpodobaſche. A nětko mějeſche ſo bližſche dny běhanje a namořjenje. Farač ſam ſebi wot-

myſli, tež jeneho ſobupſchitwjeſc̄, a woſhta bohateho knjesa W., kótruz ſi taſkim ſluſchesche, kíž měnja, ſo žaneje zýrkwe njetrriebaju. Tón chžysche ſo ſi woſredka teho ſminyc̄; ale ſkónčnje ſo tola naſasac̄ da, pſchetož wón bu wczipny, ſchto drje to bližſchu njedželu w zýrkwi budže.

Njedžela pſchindže, a jako běſche woſtvoňlo a ſarač ſe ſwojim knjesom W. ſaſtupi, bě zýrkej hižom taſ polna, ſo knjes W. ſkoro žaneho města njedosta. Farač plakasche ſylsy wjeſela a předowasche ſi woſebitej radoſću a mozu. — Woſt tuteje njedžele ſem běſche woſht Božej ſlužby w L. ſaſo dobrý.

F.

Na wjecžor.

(Spitta.)

Luk. 24, 29.

Knježe, dnjowe woſczežnoſće, próžy
Poſlžil ſy ſi twojej bliſkoſežu;
Woſtań pſchi mni, wſchaf ſo bliži ſi nožy,
Woſtań, dženj je naſhilil ſo tu.
Kaž ſy wođnjo th mje poſylnjowaſ,
Taſ ſtuſ ſi wjecžoram tež ſe mni th;
Kaž ſy moje dželo požohnowaſ,
Taſ tež žohnuj měr mój w komorzy.

Hlej, mje nětko nichtó njehadžewa,
W mojej komorzy ſhm lutki ſam;
Ach, ſak radu nětko duſcha ſpěwa,
Kedžbuje, ſchtož tudy prajíſch nam!
Šſlowa, Knježe, twojoh' luboh' hloſa
Žohuſia a poſylnjuja mje,
Šſu tež woſchewjoza nawjecžorna roſa
Duſchi, kíž we próžy poſlabnýla je.

Šſym bjes tebie, Knježe, njeſpoſojný
A mi wjecžor njevjeſežy je;
Š tobu je mi wjecžor ſwiedžení dwójny:
Šſwiatok, haj, a ſwiedžení měra je;
Połny twojoh' hnadnoh' žohnowanja
Šſym na wjecžor jara wjeſeſky,
Mam ja cže na kónzu prázowanja,
Ach, dha je mi ſwiatok ſchewjoſy.

Pſchindž wſchaf, dženſli ropot je ſo ſtonil,
Pój wſchaf ſe mni, hoſežo bohaty,
Šo bých woſacze a ſbože ſtonil,
Spožę měr, poſko, wjeſele mi th!
Raný woſoſne dnja ſachodneho
Woſalej a ſahoſ ſi hnady je;
Na poſkledku daj mi wſchę wſchěho
Dobry měr pſchi tebi! Woſtviſh mje!

Surij Bróſk.

Wulka wěra.

S džiwanjom na wěru wojerſkeho hejtmana w Kapernaumje naſch ſbóžnik džesche: „Sawěrnje, ja praju wam, taſku wěru njeſhym ja tež w Israelu naſakal.“ Kóždu króč, hdyž Jeſuſ tole „Sawěrnje, ja praju wam“ ſwojim ſłowam pſchedſtaja, dha wón něſhsto jara poředke wuſběhuje. Wón, kíž wutroby ſnaje, ſo džiwa, pola pohana, t. r. cžlowieka, kíž daloko ſteji a je ſi temu hishcze hejtman, wěru naſakac̄, mjes tym ſo ſmý my wſchitzu wot pſchirodženja taſ njevjeſazy, a ſo běhu jeho přeni poſkucharjo ſi israelſkeho luda taſ ſeni we wěrje. S prawom Jeſuſ tež dženža

hiszceze mjes swojimi pozhucharjemi sa wero pyta a bohużel ju pola tych najmjenje nařadza, wot kothchž dyrbjało so to najprzedny wocžakowac̄. To nam samyžl dawa, so so khutnje pruhujemy: Widži tón ſenjes pola mje tajku džecžazu, wěstu požluschnoſež wero? Wérisch-li, změſch wſchudze wérvjeſelh býc̄ tež ſ pocžahom na dalokosteſazych, woni móža bliſko a pſchezo bliže pſchinic̄. A husto so wulka wero tam naděndze, hdžez so nam to najmjenje ſda; tam pač, hdžez wſchitko na nju połasuje, wona tak husto pobrachuje. Wulku wero tón ſenjes wocžakuje; ale tak husto dyribi so won nad naszej njewero džiwac̄! Tak to pola tebie steji?

F.

Dobre lekarstwo.

Rhēzor Josef II. we Winje běſche mudry a dobroczivý wjeřich, kaž kóždý wě; ale niz wſchitzh ludžo wjedža, tak je won ras i lekarjom byl a jemu khudu žonu wulekował.

Tako khuda khora žona džesche k swojemu khlopzej: „Džecžo, doběhn mi po jeneho lekarja; ja njemóžu boleszow dla wjazy wutrac̄!“ Rhlopz běſche k přenjemu lekarjej a k druhemu; ale žadny nochzysche pſchinic̄, pſchetož we Winje wopht khoreho ſchěznak placži, a tón khudy hólcez njeměſeche nicžo hac̄ ſyly, kotrež drje w njebju ſa dobru hódnoſež placža, ale niz pola wſchech ludži na ſemi.

Tako pač bě won k tſecžemu lekarjej na pucžu, jědžesche pomalu rhēzor we wotewrjenej khorejče nimo njeho. Hólcez mějeſehe jeho drje ſa bohateho knjeſa, runjež njewjedžishe, ſo běſche to rhēzor, a myſleſehe: Ža chzu ſphtac̄. „Hnadny knježe“, won džesche, „njehac̄ mi ſchěznak daric̄? Budžeze tak ſmilny!“ Rhēzor po-myſli: Tón chze krótscho woteńc̄ a měni, jeli ſchěznak na jedny ras doſtanu, njetrjebam ſchězdžeſac̄króč wo krajzař proſyč. „Njeje ſ dwazhtarjom tež doſc̄?“ ſo rhēzor jeho woprascha. Rhlopz džesche: „Né!“ a ſjewi jemu, k čemu te pjenjesh trjeba.

Duž jemu rhēzor tón ſchěznak dari a da ſebi do drobna wot njeho wopisac̄, tak jeho mac̄ rěka a hdze wona bydli, a mjes tym ſo khlopz k tſecžemu lekarjej ſkocži a khora žona ſo doma modli, ſo ju luby Bóh tola wopuſtežiež nochzyl, jědžesche rhēzor k jenemu wobydlenju a ſawali ſo trochu do swojeho ploſteža, tak ſo jeho prawje ſefnac̄ njemóžesche, ſchtóž dokladnje na njeho njehladasche. Tako pač won k tej khorej žonje do jejneje ſtwicžki pſchinidze — kotaž běſche prawje prôſdneho a ſrudneho napohlada — měneſehe wona, ſo je to lekar a roſpoſweda jemu swoju wobſtejnosc̄, a tak je hiszceze tak khuda pſchi tym a ſo hladac̄ njemóže.

Rhēzor rjekn: „Dha chzu wam nětlo rezept napiſac̄“, a wona jemu praji, hdze je khlopzowy pižník. Tako napiša won tón rezept a roſtwuci tu žonu, do kotreje aptyk ma jón požlacz, hdžez džecžo domoj pſchinidze, a połoži jón na blido. Tako pač běſche won ſedma mjeſchinu prjec̄, pſchinidze tón prawy lekar tež. Žona ſo njemało džiwasche, jako ſkyschesche, ſo je won tež tón lekar, a ſo ſamolwjesche, prajizh, ſo je tu hižom jedny pobyl a je jej něſchtō wukasał, a ſo je wona jeno swojeho khlopza wocžakowala.

Tako pač doktor na blidze ležazh rezept do ruky wſo, ſo by widžal, ſchtó je pola njeje pobyl a kajke lekarſtwo abo kajke pille je jej wukasał, ſo tež won njemało ſpodžiwasche a k njej džesche: „Žona, wž ſeže dobremu lekarjej do rukow padnyła; pſchetož won je wam 25 dublonow* wukasał, w rhēzorskej placženi wusbehnjom-

ných, a ſpody teho ſteji: Josef, jeli-ſo jeho ſnajec̄e. Tajke lekarſtwo wam ja njebudžich ſapiſac̄ mohl.“

Duž khora swojej wocži k njebju poſběze a njemóžesche džakownoſehe a hnucža dla žaneho khowa wurjez. Te pjenjesh pač buchu potom prawje a bjes ſastacža wot rhēzorskej placženi wuplaczene, a tón lekar wukasa jej lekarſtwo; a pſches dobre lekarſtwo a pſches dobre wothladanje, kotrež móžesche ſebi nětlo wobstarac̄ dac̄, wona ſa krótki čaž ſažo na ſtronymaj nohomaj ſtejſehe. Tak je lekar khoru žonu wulekował a rhēzor khudu ſ nufy wumohl.

F.

Flattich a muchi.

Starz Flattich, we ſwojim čažu wulzy luboſcziw a cíjichomyſlny ſarař we Würtembergſkej, njejedžishe w požledních létach ſwojeho žiwenja ſkoro nicžo druhe hac̄ w mlózny rajz. Ras w lečznym čažu, hdžez je jara wjele muchow, jeho wofebna knjeni wophta. „Alle“, ta džesche, jako jemu k wobjedu ſchlicžku w mlózny rajza na blido ſtaſichu, „tak móžecze Bý, knjeſ ſararjo, teſko muchow dla jesc̄?“ To ja njemohla tak woſko ſebje czeſpic̄.“

„Hnadna knjeni“, starz ſnapſchecžiwi, „ſtwa wſchał je ſa naſ wſchech wulka doſc̄. Hlejče, mucham ſpodobanju ja bjes ruba jem; a ja ſym teho měnenja, čiſte blido je runje tak čiſte kaž čiſtý rub, a dawa ſo tež lózſho ſažo ſmyc̄, hdžli rub wuploſac̄. Hdžez nětlo moja ſchlicžka jědze na blido pſchinidze, ja ſziju wofmu a ſežinju na nje tu a tam ſuſcic̄k rajza. Na to ſchliku pſchinidze, ſo njebj žana mucha do njeje padnyla. Mjes tym ſo ſo potom k blidu modlu a požydnu, ſu ſo moji hoſczo t tež ſekydale a mje na poſkoj wotaja. Luby Bóh wſchał ma wſchelake ſtvořenja we ſwojim ſwěče.“

F.

Hilža a Miklawſch.

(Poſtracžowanje.)

Tak běchu ſo lěta minyłe a bě ſrjeđ ſuſi 1870. Hilža bě ſrudna, ale jenak ſwěrna w ſwojej ſlužbje; Miklawſch drje ſwoje burske dželo ſe wſchej pilnoſczi wothladowac̄, ale ſ wulkim njeſloſtom, dokež bě czežkeje myſle. Běſche na ſyňových žnjach a wſchitzh wo wžy mějachu doſc̄ dželac̄, ſo bych u ſ nimi hotowi byli, dokež ſo žito hižom k žnjam bělic̄ ſapocžinaſche. Dha na jene dobo tež tudy w Schlesynſkej ſo powjeſč ſoſſchéri, ſo je franzowſli rhēzor pruſkemu krajej wójmu pſchipowjedžil. Sa nětore dny ſo na wobornikow a reſerviſtow ordry roſnjeſeču, ſo dyrbja ſo k ſwojim regimentam podac̄. Miklawſch, kij bě reſerviſta pola kanonirow, tež jedny wjeczor poſdže ordru doſta, ſo ma ſo ſa tſi dny we Wrótklawju ſtaſic̄. Wulka bě ſrudoba, ſo dyrbjachu mloidzi mužojo ſwoje žony a džecži wopuſtežiež a na wójnu czaňnyc̄. Płakanje a žaſoſzenje bě wſchudžom, ale tež wulka horliwoſc̄ ſo ſjewi, dokež ſebi ſud nicžo bôle nježadasche, hac̄ ſo bych u njeměrni Franzowſojo, ſotsiž na wójnu a ſtaženje ſwojeho němſkeho ſužoda myſlachu, hódne puſti doſtali. Miklawſch ſo tak, kaž druſh, hotowachu, ſo by w prawym čažu, kaž bě ſlaſaný, k ſwojej brigadze pſchischoł a wſchitzh jeho ſužodžo a dobrí pſchecželjo jemu ſlubichu, ſo chzedža po móžnoſci ſa jeho wězu hladac̄, jeho žně ſ polow dom khowac̄ a, hdžez by wón prjedy dom nje-pſchischoł, ſažo wſcho ſtorac̄ a wobſkac̄. Poſledni wjeczor khodžesche won hiszceze jow a tam, ſo by ſwojim lubym ſnathym a pſchecželam wutrobne božemje prajil. Napoſledku ſastupi tež do Hawſchneke doma, ſo by ſo ſ nimi roſzohnował. Tako bě ſo to ſtało, ſetka won Hilžu na proſy poſleñzy. „Hilža“, rjekn won

* Dublon je ſloty, pječ toleř placzazh; 25 dublonow běchu poſtokim po naſchich pjenjefach 125 toleř abo 375 hrivnow.

ł njej, „luba Hilža, ty widzisz, so dyrbiu ja do wójny, a schtó wě, hacż so żyw a strowy s njeje domoj wróczu; daj mi ruku a praj mi, hacż sy mi dobra a hacż chzesz, jeśli so strowy domoj pschińdu, moja żona bęć?“ Hilža jemu drje swoju ruku da, ale żane słowę skończyło njewotmolwi. „Hilža, luba Hilža“, proschesche won s nowa wutrobnie, „ręczę dha tola, praj mi, hacż chzesz so mi ślubicż, so bęć wiedźil, na czym tym.“ — „Ja njemóžu“, wona wotmolwi. „Ale, Hilža, pschemysł ſebi tu węz; žel tebi budże, rjekn jenož haj, ja tebje proſchu, dženja, hdżez so tu drje poſledni krócz widzimoi!“ — „Ja njemóžu“, rjekn wona s nowa ſdychujo. „Luba ſłota Hilža“, proschesche won dale, „njepraj to tseczi ras; wopomu, so mje żenie wjazh żywego njewidzisz, hdżż mje tajſeho wot so puſchisz; bože dla ja cze ſarocząm, rjekn haj!“ — „Ja njemóžu“, wona ſtonaſche. — „Nó, dha hladaj so, ſchto cziniſch a ſamolwnej to puſched Bohom“, ſawola Miſławſch a ſkoči prjecz. Njemózna paſ padże Hilža ł ſemi, hdżez ju poł morwu leżo namakachu.

Nasajtra rano bęchu so wjeſni wobornizh a reſerviſtojo na pucz dali a wulka czichina wo węz ſkijesche. K dżelu nich to żadny lóſcht njeméjſche a tu a tam ſtejachu mužojo a żony a džeczi. Czi jeni plakachu, czi druzh troſhtowachu. Hilža do ſmierze ſrudna po domje woſolo ſhodzesche, a ſylszy so jej s woczów kulaču. Tejna hoſpoſa to derje widziesche a ſebi myſleſche, so drje je so nětko s Miſławſhom ſlubila. Teho dla ju wona troſhtowasche, prajizh, so tola hiſhče ſyłe węſte njeje, hacż wójna budże, so je wjèle krócz hižom tajka někajka wójnska hara naſtała a so je na poſledk tola mér wostal, so wſchaf kózda kulta w bitwie ſwojego muža njetruehi, so je Miſławſcha ſtarý doſcz, kij móže so na ſedžbu bracż, so so wſchaf węſcze ſtrowy domoj wrócz ſi a so budże poſtom rjam kwaſ. Tajke troſhtowanja ničo njepomachu, wjèle wjazh Hilža dale bóle plakajo žałoszczesche: „nē wſchaf, won wjazh domoj njepſchińdze, a ja ſyム teho wina“. — „Ale mój Božicžko, njeſky dha so węzera wjeſzor ſ nim ſlubila, hdżż ſtaj wonka hromadze ſtejako?“ won je tola teho dla węzera wjeſzor ł nam puſchisł a je drje tebi ſwoje buſke ſublo puſchipiſacz dala, prjedy hacż do wójny dże“, džesche Hawſchnikez Hańża. „Nē wſchaf“, rjekn na to Hilža, „ja ſyム jemu prajila, so ja jeho niewiesta bęć njemóžu a won je kaž ſadwelujo wote minje ſchoł, a żywego ja jeho wjazh njewidžu!“ Na to Hawſchnikez Hańża ruzh wysche hlowy poſběhnýwſchi ſawola: „ale Božo mój, sy dha ty wrótna abo sy ty mordařka abo džowka jeneho dracža? nětk dyrbju to wiedźecz, ſchto a ſ wotſal sy, praj mi to, hewaſ tebje ſ domu wuczérju.“ — „Ja njeſky wrótna“, wotmolwi Hilža, „tež njeſky žana mordařka a njeſky ženie ničo ſle wobefchla; ja ſyム džeczo něhdź bohateju starscheju, a ſchtož je mój nan czinił, ja to ja njemóžu“. — „Schto dha je won czinił?“ praschesche so nětk Hawſchnikez macz: „won drje je někoho ſkónzował abo wopacźne pjeniſy dželał abo je do jaſtwa ſadžen?“ — „Nē“, wotmolwi Hilža, ničo tajke won wobefchol njeje.“ — „Něſhco paſ dyrbji tola bęć, ſchtož tebi na puczu ſteji“, hudasche Hańża dale; „hewaſ ſebi njemóžu wumyſlicz, ſchto by tebje wabiež moħlo, tajkeho pachoła, kajkiž Miſławſch je, a kij tebje lubuje a chze cze ſa żonu měcz, wotpokasacz; twój nan drje je faſchmu puſchipiſazu czinił, abo so ſameho ſkónzował, so njeje czeknje poħrjebam!“ — „Nē wſchaf“, rjekn Hilža, „ja chzu wam wſchitko wupowiedacz.“ Na to so wona na ławku ſyže a ſ wutrobnymi ſłowami so wſchego wusna, ſchtož jej na duschi leżesche a ſchtož węz, lubi czitarjo, hižom węſcze. S nutrnoſcžu Hawſchnikez macz puſchipoſlučasche a hdżż bę wſchitko ſhoniła, njemózſe ſo dodžiwač, so bę tajkeje winy dla Hilža Miſławſchej ženitwu ſapowiedziła. „Moje džeczo“, rjekn wona, „ty drje sy troču hlapikoſte! hdž by

Miſławſch to wiedział, kaf ſ tobu ſteji, dha by cze lubjerad wſak. Czakaj! My dyrbimy jemu to ł wiedzenju dacż, prjedy hacż won Schlesyński wopuszczi!“ — „Bože dla niz“, wotmolwi Hilža, ja njemóžu, — a proschesche ju, so by nikomu ničo wo tym njeprajila, ſchto wona a ſchto jeje nan je!“ — „A paſ tola“, ręczesche Hawſchnikez macz na to, „ty dyrbischi, — a Miſławſch dyrbis wſchitko ſhonicz, czechodla ſo jemu ſlubicz njechasch; dži a wobſtaraj ſwoje dželo, ja budu ſo ſa wſchitko staracž.“

Hawſchnikez hoſpoſa bę ſprawna duscha; jej Hilža žel czinjescze a na měſcze ſawola ſwojego muža, kotreuz tu ſyku naležnoſcž puſchedpołoži. Teho nuſowasche wona, ſo na druhi džen na pucz do Wrótklawja podač a tam Miſławſcha phtacz a jemu wſchitko wupowiedacz. Hdžż paſ tam Hawſchnikez wuj puſchińdze, bę Miſławſch hižom dale do Němzow a ł Rheinej wotjel! Hańża paſ ſwojemu mužej teje węz dla żaneho měra njewostaji. Hilži wona ničo njepraji, ale džesche ſe knieſej wuczerej a teho proschesche, ſo by na Miſławſcha poſny liſt napiſał a w nim wſchitko wopiſał, czechoz dla bę jeho Hilža do teho czajba wotpokasala.

Tak ſo něſhco njedžel pominy; wot Miſławſcha žana powjescze a żane wotmolwjenje njedbūdze. W nowinach paſ piſachu wo ſbožownych bitwach a dobyczach, kotrež bęchu ſo poła Saarbrückena a poła Wörtha a Weizenburga ſtałe a ſ wulkej nawiedžitoſcžu Hawſchnikez nan, kij bę prjedy ſam wojak był, nowiny czitasche a ſwojim ludžom puſchi wječzeri a puſchi wobjedze wo tym powjedaſche, kaf ſ wójnu ſteji.

(Puſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Sakska krajna synoda ſo w septembrje w Draždžanach ſhromadži. Mjes druhim ſměje drje woſebje wo nabozinskej wuczbie w ſchuli wurađowacž.

Diözesanska ſhromadžiſna w Budyschinje ſměje ſo póndželu 11. septembra, w Lubiju 12. septembra a w Kamjeńzu 14. septembra. Wot konſistorialneje wyschynoſcze ſo puſheje, ſo ſo ſchitwórt džel zyrlwinſkeho puſchedſtejiczeſtwa na ſhromadžiſnach wobdzeli.

Sa 12. njedželu po ſw. Trojizy je ſo ſa Lužizu zyrlwinſka koſlektu wot zyrlwinſkeje wyschynoſcze poſtaſila ſ tym wuloženjom: „W džakownym dopomnjeczu na wobkruczenje ſwobodneho wučenja evangeliſkeje wuczby, lužiskim ſtawam wot krala Matthiaſa Czesskeho 5. septembra 1611 podateho, potom na woſebith 300 lětny reformaziſki jubilej Lužizu, ſ doboru ſ wuhladom na tón w lěcze 1917 puſchedſtejazh wyschitkowny 400 lětny jubilej reformazije je ſo wobſamko, w lěcze 12. njedželu po ſwiatce Trojizy, 3. septembra zyrlwinſku koſlektu jako džakny wopor ſa nam puſhes 3 lětſtotetki poſtigene žohnowanje evangeliſta hromadžicž. Wunoski budże ſo ſa ſlutk luboſcze, kij je ſ evangeliſkeje wěrh narodžen, wužicž. Kajki tón ſlutk luboſcze budże, ma ſo hiſhče ſe dowuradžicž. Duž „Czinių dobrotu na wſchitkach ludžoch, najwiazhy paſ na tych, kij naſcheje wěrh ſu.“

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poła kniesow duchownych, ale tež we wſchęch puſche d a w a ř n j a c h „S ſ e r b . N o w i n“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitworek ſeta placzi won 40 np., jenotliwe czipka ſo ſa 4 np. puſchedawaju.